

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی تهران

پردیس بین الملل - دانشکده داروسازی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکتری عمومی داروسازی

عنوان:

بررسی اثرات ضد اضطرابی گیاه *Salvia hypoleuca Benth.* در موش سوری

اساتید راهنما:

دکتر حمیدرضا منصف اصفهانی

دکتر احمد رضا دهپور

اساتید مشاور:

دکتر منصور میران

دکتر حسین امینی

نگارش:

هدی بابایی بروجنی

چکیده

بیماری های اضطرابی یکی از شایع ترین بیماری های جهان امروزی به شمار می روند.

گیاه *Salvia hypoleuca* Benth. یکی از گونه های مریم گلی و از تیره نعنا بوده و جزو گیاهان اندمیک ایران می باشد و برای درمان بسیاری از بیماری ها در طب سنتی کاربرد داشته است. مطالعات مختلف نشان دهنده دارا بودن اثرات ضد اضطرابی در گونه های مختلف گیاه سالویا می باشد.

در این تحقیق اثرات ضد اضطرابی عصاره اندام هوایی و ریشه گیاه *S. hypoleuca* برای پیدا کردن موثرترین فرکشن از طریق تزریق داخل صفاقی بر روی موش سوری مورد بررسی قرار گرفت.

موش ها را به مدت دو ساعت در بازدارنده ی حرکت، در حالت بی حرکتی قرار داده تا مضطرب شوند، سپس عصاره ها را به صورت داخل صفاقی به موش ها تزریق کرده و یک ساعت بعد تست های بالینی گرفته شد. اثر ضد اضطرابی *S. hypoleuca* به دو روش جعبه ی باز و صفحه ی سوراخ دار مورد بررسی قرار گرفت. در این مطالعه ابتدا عصاره هیدروالکلی (عصاره تام) اندام هوایی و ریشه به منظور یافتن اندام موثرتر و دوز مطلوب تزریق شد سپس فرکشن های هگزان، متانول، اتیل استات برای پیدا کردن موثرترین فرکشن مورد بررسی قرار گرفت.

اندام هوایی این گیاه در دوز 500 mg/kg دارای اثرات ضد اضطرابی بوده و موثرترین فرکشن، عصاره متانولی اندام هوایی می باشد.

نتایج این تحقیق نشان می دهد که *S. hypoleuca* دارای خواص آرام بخشی و ضد اضطرابی است.

کلید واژه: *S. hypoleuca* ، ضد اضطراب، جعبه ی باز، صفحه ی سوراخ دار

Abstract

Background: The most widely prescribed medications for anxiety disorders are the Benzodiazepines; however, they have prominent side effects. Therefore, the development of new pharmacological agents is well justified and interest in alternative medicine that affects the mind is growing. Among medicinal plants, *Salvia* species has been recommended for relief of anxiety in Iran folk medicine.

Method: The mice were kept in restrainer motionless for two hours until they get agitated. Then extracts, diazepam and saline were injected intraperitoneally to the mice and an hour later clinical tests were undertaken. Anxiolytic effects of *Salvia hypoleuca* analyzed with open field and hole-board methods. In this study the hydroalcoholic extract of root and aerial part injected firstly to determine the more effective part. Then hexanoic, methanolic and ethyl acetate extracts were injected to determine more effective extract.

Result: The aerial part extract with dose of 500mg/kg possess anxiolytic effects and the methanolic extract was the most effective extract. Between the aerial part and root, the aerial part was more effective.

Conclusion: These data support that the extracts of *Salvia hypoleuca* might possess significant anxiolytic potential to be pursued further for drug development process and provide a scientific evidence for its traditional claim.

Keywords: Anxiety, *Salvia hypoleuca*, open field, hole board

Tehran University of Medical Sciences

International Campus-School of pharmacy

A thesis submitted in partial fulfilment of the requirements for the degree
of Doctor of pharmacy

Title:

**Evaluation of the anxiolytic effects of *Salvia hypoleuca*
Benth.in mice**

Supervisors:

Dr. Hamid Reza MonsefEsfahani

Dr. Ahmad Reza Dehpour

By:

Hoda Babaei Boroujeni

January.2018